

Ibn Qayyim al-Jawziyya

... den enastående lärde och "skuggan" av Ibn Taymiyya

Den islamiska umman har känt många framstående lärda som utmärkte sig i de religiösa vetenskaperna, fördjupade sig i shari'a och behärskade dess grunder. Bland dessa stora lärda finns den ädle imamen **Ibn Qayyim al-Jawziyya**, en av de sällsynta och unika lärda som den islamiska historien har känt. Han var en enastående lärd som Allah gav ett sinne och en kunskap utan motstycke. Det är inte märkligt, för Ibn al-Qayyim var lärjunge till **Shaykh al-Islam Ibn Taymiyya**.

Ibn Qayyim al-Jawziyya var en lysande imam, en djup lärd, en hadithkännare och tolkare, läkare för hjärtan och deras sjukdomar, kännare av själar och deras brister, och författare till många värdefulla och nyttiga verk. Som de sanna gudfruktiga lärda i umman förenade han kunskap och handling. Han var inte som dem som umman prövats med – de som falskeligen tillskriver sig kunskap men inte handlar efter den, som predikar utan att ta till sig, och förmanar utan att låta sig förmanas. Ibn al-Qayyim var en man av dyrkan, asketism, nattbön och ansträngning, vandrande på de gudfruktigas väg, ständigt i dhikr och djupt i reflektion.

Han är känd för sin stora kunskap och breda insikt. Han utmärkte sig i många vetenskaper, särskilt hadith, fiqh, tafsir och sira. Han behärskade även det arabiska språket och dess grenar, vilket öppnade dörren för hans djupa förståelse av shari'as vetenskaper genom förståelsen av Allahs ord

och Hans Profets ﷺ ord.

Vem är Imam Ibn al-Qayyim?

Han är **Shams al-Din Muhammad ibn Abi Bakr ibn Ayyub ibn Sa'd ibn Haziz al-Zar'i al-Dimashqi**, född den **7:e Safar 691 e.H. / 1292 e.Kr.** i Damaskus och avliden den **13:e Rajab 751 e.H. / 1349 e.Kr.**

Han levde sitt liv i lydnad till Allah och i sökandet efter kunskap. Han var känd för sin gudsfruktan, sin fromhet och sin intensiva dyrkan – särskilt i bönen, som är den sanna trons måttstock. Han utsattes också för många prövningar, bland de mest kända var fängslandet han drabbades av på grund av vissa fatwor. Han fängslades tillsammans med sin lärare Ibn Taymiyya i fästningsfängelset, men i en annan cell, och han frigavs efter Ibn Taymiyyas död.

Han hörde hadith från al-Taqi Sulayman, Abu Bakr ibn 'Abd al-Da'im och andra. Han studerade arabiska hos Ibn Abi al-Fath och al-Majd al-Tunisi. Han studerade fiqh hos al-Majd al-Harrani och Ibn Taymiyya. Han studerade usul hos Ibn Taymiyya och al-Safi al-Hindi. Han var skarpsinnig, djup i kunskap, väl insatt i meningsskiljaktigheter och i salafs rättsskolor. Hans kärlek till Ibn Taymiyya dominerade honom så mycket att han inte avvek från något av hans uttalanden, utan försvarade honom i allt. Han var den som redigerade hans böcker och spred hans kunskap. Han hade även anseende hos de egyptiska furstarna. Han fängslades tillsammans med Ibn Taymiyya i fästningen efter att ha blivit förnedrad och förd runt på en kamel medan han piskades. När Ibn Taymiyya dog frigavs han.

Varför kallades han Ibn al-Qayyim?

Han kallades **Ibn Qayyim al-Jawziyya** eftersom hans far var *qayyim* (föreståndare) för **al-Jawziyya-skolan** i Damaskus. *Qayyim* betyder förvaltare eller ansvarig – ungefär som en skolledare i vår tid. Hans far var en av Damaskus lärda. Därför kallades han "sonen till skolans föreståndare", alltså **Ibn Qayyim al-Jawziyya**. Många säger kort **Ibn al-Qayyim**, vilket är vanligast bland senare lärda.

Det är viktigt att skilja mellan **Ibn al-Qayyim** och **Ibn al-Jawzi**. Ibn al-Jawzi levde cirka 180 år tidigare. Han föddes år **510 e.H. / 1116 e.Kr.** och hette Abu al-Faraj 'Abd al-Rahman ibn Abi al-Hasan. Bland hans mest kända böcker finns *Talbis Iblis*, *Sayd al-Khatir* och *Safwat al-Safwa*.

Hans lärare och elever

Ibn al-Qayyim studerade hos många framstående lärda. Den viktigaste och mest inflytelserika var hans lärare **Imam Taqi al-Din Ibn Taymiyya**, känd som Shaykh al-Islam. Ibn al-Qayyim följde honom nära, hörde kunskap direkt från honom och förblev vid hans sida fram till hans död.

Han studerade även hos:

- al-Shihab al-Nablusi
- Ibn al-Shirazi
- al-Majd al-Harrani
- och många andra

Bland hans mest kända elever finns:

- hans son Burhan al-Din Ibrahim
- hans son Sharaf al-Din
- hans son Jamal al-Din ‘Abdullah
- al-Hafiz Ibn Rajab al-Hanbali
- Ibn ‘Abd al-Hadi
- al-Fayruzabadi
- al-Safadi
- och många fler

Ibn Rajab sade om honom:

”Många tog kunskap från honom under sin lärares livstid och efter hans död. De drog nytta av honom, och de lärda respekterade honom och studerade hos honom.”

Hans viktigaste verk

Det som mest utmärker Ibn al-Qayyim är det enorma vetenskapliga arv han lämnade efter sig. Allah gav honom ett snabbt intellekt, ett flödande språk och välsignelse i tiden. Trots att han skrev i många vetenskaper – särskilt usul, troslära och hadith – är han mest känd för sina verk om:

- hjärtats rening
- själslig fostran
- andliga stationer
- botemedel för själsliga sjukdomar

Bland hans mest kända böcker finns:

- **Zad al-Ma'ad fi Hady Khayr al-'Ibad**
- **Madarij al-Salikin**
- **Hadi al-Arwah ila Bilad al-Afrah**
- **al-Qada' wa-l-Qadar**
- **Oddat al-Sabirin**
- **I'lam al-Muwaqqi'in**
- **al-Ruh**
- **al-Da' wa-l-Dawa'**
- **Tuhfat al-Wadud fi Ahkam al-Mawlud**
- **al-Sirat al-Mustaqim**
- **Bada'i' al-Fawa'id**
- **Jala' al-Afham**
- **Miftah Dar al-Sa'ada**
- **al-Sawa'iq al-Mursala**

Han skrev även flera verk under resor, långt från sitt hem och sin bokhylla, såsom:

- **Rawdat al-Muhibbin**
- **Miftah Dar al-Sa'ada**
- **Bada'i' al-Fawa'id**
- **Tahdhib Sunan Abi Dawud**
- **al-Furusiyya**

Vad de lärda sade om honom

Ibn Kathir sade:

"Han hade vacker recitation, god moral, mycket vänlighet. Han avundades inte, skadade inte, baktalade inte och bar inget agg. Jag känner ingen i vår tid som dyrkade mer än han."

Ibn Rajab sade:

"Han var en man av dyrkan, nattbön, lång bön, djup gudsfruktan, ständig dhikr, kärlek till Allah, ödmjukhet och förkrosselse inför Honom. Jag har inte sett någon som honom i detta."

Ibn Hajar sade:

"När han hade bett fajr satt han kvar och gjorde dhikr tills dagen steg. Han sade: 'Detta är min morgonmåltid. Om jag inte tar den förlorar jag min styrka.'"

al-Dhahabi sade:

"Han var kunnig i hadith, dess texter och dess män. Han behärskade fiqh, språk och usul."

al-Suyuti sade:

"Han skrev, debatterade och gjorde ijtihad. Han blev en av de stora imamerna i tafsir, hadith, fiqh, usul och arabiska."

al-Shawkani sade:

"Han utmärkte sig i många vetenskaper, överträffade sina samtida och blev känd över hela världen."

Ibn al-Qayyim och Ibn Taymiyya

Ibn al-Qayyim levde som efterföljare till Ibn Taymiyya, höll fast vid hans väg i religion och kunskap, och både kritiserade och kritiserades av samtidens lärda. Al-Dhahabi sade att han fängslades för att ha förnekat att man ska resa för att besöka Ibrahims grav. Han fortsatte sedan att undervisa och sprida kunskap, men han var mycket imponerad av sina egna slutsatser och modig i sina uttalanden.

Han följde Ibn Taymiyya från dennes återkomst från Egypten år 712 e.H. fram till hans död. Ibn Kathir sade:

"Han var ständigt upptagen med studier dag och natt, mycket i bön och recitation, god i moral och vänlig. Jag känner ingen i vår tid som dyrkade mer än han."

Han älskade att samla böcker och ägde en enorm samling. Hans barn sålde böcker från hans bibliotek i många år efter hans död.

Ibn Hajar sade:

"Han redigerade Ibn Taymiyyas böcker, spred hans kunskap och försvarade honom i de flesta av hans åsikter."